

SAYILARIN BİLİNMEYEN YÖNLERİ

Hüseyin TURGUT

Bilim ve Teknik Dergisinin Şubat 1971 sayısında yayınlanan W. Parkhurst'un «Hari-ka bir sayı: 9» adlı yazısı, matematikle ilgilenenler için dikkate değer bir konudur.

Yazarın 9 sayısı hakkında verdiği bilgiler, her kese okutulan aritmetik kitaplarında yoktur ve bunun için, ayrı bir değer taşımaktadır.

Yazarın açıkladıklarından başka, 9 sayısının bir kaç özelliği daha vardır ki onları da ekleyebiliriz :

1) Birden başlayarak, tek sayıları üçer üçer ve sıra ile toplarsak, sonuç daima 9 olur. Öyle ki:

$$\begin{aligned}1 + 3 + 5 &= 9 \\7 + 9 + 11 &= 27 \quad (2+7=9) \\13 + 15 + 17 &= 45 \quad (4+5=9) \\19 + 21 + 23 &= 63 \quad (6+3=9) \\&.....\end{aligned}$$

2) Deniz dalgalı olduğu zamanlarda, sahile veya gemiye vuran dalganın en büyüğü ve en güçlüsü, daima dokuzuncu dalgadır. Hatta, ünlü ressamlardan Ayvazovski'nin «Dokuzuncu Dalga» adlı ve çok tanınmış bir tablosu vardır.

Şimdi, yeni bir konu olarak, 6 sayısını alalım bu kez. Eğer, birden başlayarak, sayıları sıra ile üçer üçer toplarsak, toplamı daima 6 olur :

$$\begin{aligned}1 + 2 + 3 &= 6 \\4 + 5 + 6 &= 15 \quad (1+5=6) \\7 + 8 + 9 &= 24 \quad (2+4=6) \\10 + 11 + 12 &= 33 \quad (3+3=6) \\&.....\end{aligned}$$

Bu toplama işlemini kaçta kadar olursa olsun, devam ettirirsek, sonuç hep 6 olacaktır.

Başka bir işlem daha yapalım, bu kez 6 sayısını, sıra ile başka sayılarla çarpalım. Bu ilginç olacaktır :

$$\begin{aligned}6 \times 1 &= 6 \\6 \times 2 &= 12 \quad (1+2=3) \\6 \times 3 &= 18 \quad (1+8=9) \\6 \times 4 &= 24 \quad (2+4=6) \\6 \times 5 &= 30 \quad (3+0=3) \\6 \times 6 &= 36 \quad (3+6=9) \\6 \times 7 &= 42 \quad (4+2=6) \\6 \times 8 &= 48 \quad (4+8=12 \quad 1+2=3) \\6 \times 9 &= 54 \quad (5+4=9) \\&.....\end{aligned}$$

Şimdi, yukardaki kolona yukarıdan aşağıya doğru bakarsak, göreceğiz ki, 639 sayısı, periyodik olarak devam edip gidiyor. İşlemi ne kadar ileriye götürsek, karşımıza hep 639 sayısı çıkacaktır.

6 sayısının matematik bu özelliğinden başka, din kitaplarında da mistik anlamları vardır.

En eski din kitabı Tevrat'da, Dünyanın 6 gün-de yaratıldığı yazılıdır.

İncil'de ise, Yohan'ın Vahiler (Apokalipsos) bölümünde, Kıyamet Günü ortaya çıkacak olan Canavar'ın adı, 666 sayısı ile ifade edilecektir.

Eski zamanlarda, orta çağlarda sayıların her birisine ayrı bir anlam ve özellik verilmekteydi. Bu gün Batıda, sayıların özellikleriyle meşgul olanlar vardır. Sayıların özellikleri deyimi yerine, «sayıların sırları» deyimi daha yaygındır.

EN GÜZEL HEDİYE

Dergimizin üçüncü cildi, sevdiğiniz vereceğiniz doğum günü, bayram veya yıl-başı hediyesi olarak daima hatırlınızda olmalıdır. İçindeki yazılar herkesi her zaman ilgilendirecek ve düşündürcek niteliktedir. Fiyatı renkli bir kapak içinde ve indeksle beraber 35 TL. dir.